

все пакъ по-справедливи, отъ колкото тѣзи, които желяжатъ да лишатъ челоуѣческата масса отъ всякъакавъ челоуѣческій смисълъ.

Запитницитеѣ на новото миѣніе доказватъ, че тѣи нарѣченитѣ велики хора не сж нищо повече, освѣнъ произведе- ніе (продуктъ) на дадената епоха и олицетвореніе на стремле- ніето въвъ врѣмето си.

Крайността на това миѣніе ся заключва въ туй, че отъ великитѣ хора ся отнима всичката лична заслуга и тѣ ся явя- вать като прости и слѣпи изпълнители на външната воля.

Ако и да не е възможно да ся примири на пълно съ такава крайность на съжденіето, то все пакъ въ основаніето си остава истинно.

Тѣзи, които считатъ за велики, сж наистина продуктъ на врѣмето си; но въ тѣзи хора има особни лични качества, които ги изваждатъ отъ массата и ги правятъ най-много полезни за да- денитѣ народъ въ извѣстна минута на историческійтъ му животъ.

Америка най-добрѣ потвърждава справедливостта на но- вата теорія за великитѣ хора, защото когато ся бореше съ Ан- глія и когато организуваше вътрѣшното си управление, тя изва- ди цѣль рѣдъ таквизи личности. Но на тѣзи хора нѣкакъ си неприлага названіето велики въ староевропейскій смисълъ.

Подъ понятіето „величіе“ Европа прѣдставляваше нѣщо свръхъ челоуѣческо, нѣкоя тетаническа сила; тя заобикаляше великитѣ хора съ блѣсъкъ и ги обожаваше, както дивацитѣ обо- жавали своитѣ войводи и магѣосници, на които приписвали всякога свръхъ естествено свойство.

Въ такъви смисълъ да ся нарѣкжтъ Американцитѣ вели- ки е невъзможно. Никому отъ тѣхъ не може да ся припише блѣ- славина и никого отъ тѣхъ неможимъ да си въображаваме като титанъ. Тѣ сж всичкитѣ като хора. Никой отъ тѣхъ не е напра- вилъ нѣщо чудно, което да може да го изравни съ европейскитѣ политически гени, които напомняватъ разрушителна стихійна сила. Нито единъ великъ Американецъ не е развалилъ нищо. Всичкитѣ не сж били нищо по-вече, освѣнъ хора разсѣдителни и честни, които искрено желяжжх да нарѣдѣжтъ благополучіе- то на Американскійтъ съюзъ и които го направихж както трѣ-